

Idén ünnepeljük a magyar traktorgyártás centenáriumát. A Hofherr Mátyás alapította Gazdasági Gépgyár és Vasöntöde alapjait 1900-ban rakták le, s 1901-ben már termelt is. Az évforduló alkalmából beszélgettünk dr. Hajdú Józseffel, az FVM Műszaki Intézet főosztályvetőjével.

Az elmúlt évszázad alatt - egy-két évet kivéve - mindig gyártottak traktorokat hazánkban - mondja dr. Hajdú József -, ráadásul az egyes időszakokban a magyar traktorok meghatározóak voltak a mezőgazdasági erőgépek kínálatában.

Jelenleg a világ 34 országában készítenek traktorokat, e gyárak közül 19 Európában található. Csak néhány jelentős mezőgazdasággal rendelkező országban - többek között Dániában, Új-Zélandban, Írországból és hazánkban - nincs traktorgyártás. A mezőgazdaság a nemzetgazdaságon belül erős háttérparokat, köztük mezőgazdasági gépgyártást igényel. Ennek mindenkor zászlóshajója a traktorgyártás. A magyar mezőgazdaság sürgető technikai és technológiai megújítása, a Széchenyi-terv nyújtotta háttérrel, komoly - lehet, hogy az utolsó - esélyét adja a hazai traktorgyártás újraélesztésének és a teljes magyar mezőgépipar korszerűsítésének.

- Mire és kire alapozná a traktorgyártás újraindítását?

- Az évszázados múlt során egész szakmakultúra alakult ki a traktorgyártás során, s ennek képviselői ma is itt vannak az egyetemeken, a kutatóintézetekben és a különböző vállalkozásokban. Ez a komoly szellemi tőke bármikor mozgósítható. Rendelkezésre áll az intézményi háttér is, amely bekapcsolódhat a fejlesztésekbe, a különböző vizsgálatokba és a minőségi ellenőrzésbe.

- Volna-e piaca jelenleg a magyar gyártmányú erőgépeknek?

- Mezőgazdaságukban a traktorsűrűség a jelenlegi termelési szerkezethez és a birtokstruktúrához képest alacsony. A világon 26 millió traktor szolgálja a mezőgazdaságot, egy traktorra 64 ha jut, ez 1,57 traktor/100 ha sűrűséget jelent. Magyarország traktorellátottsága a világátlaghoz közel áll: 100 ha területre 1,64 erőgép jut, ami traktoronként 60 hektár megművelendő területet jelent. Az EU traktorsűrűsége ugyanakkor 7 erőgép/100 ha, tehát egy traktorra csak 15 hektár mezőgazdasági terület jut. Feltétlenül növelnünk kell a mezőgazdaság traktorellátottságát, minimum 2,5-3,0 darab/100 hektárra, hogy az egy erőgép által művelendő terület 30-40 hektárra csökkenjen. A magyar traktorállomány további gondja, hogy ma már korszerűtlen, elöregedett és túlhasznált. Az erőgépek számának növelése és egyidejű korszerűsítése a traktorberuházások megduplázását, évi 6-7 ezer darab új gép üzembeállítását teszi szükségessé. Kedvező kormányzati fogadtatás esetén a bővülő hazai erőgép-beruházások kedvező hatást gyakorolhatnak a magyar traktorgyártás újraindítására is.

- Saját erőből vagy külföldi tőke bevonásával valósítanák meg?

- A traktorgyártás a mai technikai színvonalon jelentős beruházásokat és komoly pénzforrásokat igényel, és megbízható beszállítói háttérrel feltételez. Erre a célra jelenleg hazai erőforrásokat nem nagyon lehet elkülöníteni, és a vállalkozói szféra sem tud elegendő tőkét mozgósítani. A hazai gyártmányú traktorok egy részét exportálni kell majd, mert gazdaságos sorozatgyártás csak a hazai szükségletnél nagyobb számú gép előállításánál valósítható meg. Ugyanakkor a jelenlegi kiélezett piaci körülmények között - a mezőgéppiac 70 százalékát három világcég, a John Deere, a CNH és az AGCO tartja kézben - egy ismeretlen vagy kevésbé ismert típussal versenybe szállni szinte lehetetlen.

- Mi tehát a megoldás?

- Nagyobb esélyünk lehet, ha egy nemzetközileg is jól ismert traktorgyártóval szövetkezve - például vegyes vállalati konstrukcióban -indítjuk újra a hazai traktorgyártást. Megtalálhatjuk azt a partnert, akinek fontos a magyar piac, és innen kiindulva akarja meghódítani a kelet-európai térséget. A hazai traktorgyártásnak persze csak akkor lesz esélye, ha olcsóbb, a magyar gazdák igényeihez illeszkedő típusokat küld a piacra. Ez magyar munkaerővel, olcsóbb infrastruktúrával, kedvezőbb beszállítói árakkal és kisebb piacra jutási költségekkel elérhető - fejezte be Hajdú József.

(Zétényi)

Fotó: 2Z Fotó & Média